

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

UPA/FM 2017/52

Nivi Olsen

Meeqqat atuarfianni nukarlerni ilitsoqqussaralugu oqaatsit kisiisa atorlugit atuartitsisalernermi pitsaaqutigisinnaasai pitsaanngequtigisinnaasalu pillugit, Naalakkersuisut misissueqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaatur siunnersuut. Tamatumani ilitsoqqussaralugu oqaatsit danskisut kalaallisullu oqaatsit pineqarput, misissuinermilu angusat UPA2018 sioqqullugu Inatsisartunut saqqummiunneqareersimassapput.

(Inatsisartuni ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

(Siullermeerneqarnera)

Una oqaaseqaat Demokraatit Atassullu sinnerlugit oqaaseqaataavoq.

Soorunalimi ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuarfimmi klasseni minnerni oqaatsit ilinniartitsissutingineqassapput tamanna apeqquusernikuunngisaannarparput demokraatininngaanniik. Oqaatsinilliuna allat oqaasiinik ilinniarnissaq siusissukkut nunatsinni ingerlanneqarnissaa pingaartikkipput, una isingeqqungaluarnermut ilisimatuussutsikkut nunani avannarlerni takutinneqarpoq kingusissukkut aatsaat oqaatsit allat ilinniaraanni pitsaanerusoq. Tamannalu aallaavingalugu aaliangiiniarneq ingerlanneqarpoq maani nunatsinni. Eqqarsaatinginngisarput aajuna, oqaatsit nunani avannarlerni atorneqartut assut imminnut qanipput, uangulli oqaatsigut taakkununga sanilliullugit ungasinnerujussuupput allaanerungaarlutik.

Allaammi nunani avannarlerni ataatsimeersuarnerni oqaasii imak qanitsingaat nuserisut atorfissaqartinneqarneq ajorlutik. Taamaattumik kingusissukkut aatsaat oqaatsinik allanik ilinniarluni aallartinneq pissusissamisoorippaat, qanereeramikkut oqaatsit allat ilinniagassatik, soorlu qallunaatuumiik tuluit oqaasii aamma ilikkaruminartorujussuusut.

Uangulli immikkuullarissuserput oqaatsitsigut isinginiangilarput, ilisimatuullu ilisimatusarsimasaat aallaavingalugit tappingiusalluta oqaatsitta qanoq inissisimanerinek aaliangiinissaq mianernartutut isingaara.

Tassani tunngavilersuutitta ilagaat atuarfiit nunatsinneersut isumaqataallutik oqariartuuteqartarmata kingusingalugu tuluttut atuartitsilertarneq, allaammi kommunit ilaanni, atuarfiit ilaanni misiliutingalugu tuluttut 1. Klassemiik ingerlanneqalereerput iluatsittumik nuannarineqaqisumillu meeqqaniik angajoqqaaniillu.

Sooq uatsinnut tulluartumik atuarfipput sanassanngilarput? Pikkoriffigut, iluarisagut, pikkoriffingisassagut, atorfissaqartitagullu nunarsuarmiooqataanissamut siunissami malillugit atagu

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

ilinniartitaanerput sanarfiniartigu, nunanut allanut ilaarsineq kisiat aallaavingalugu pinnginnissarput pingaaruteqarpoq.

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisut itingartitsinerat taperserparput, ukiup tulliani misissuititsinerup inernissai takorusunnarmata. Saniatigut misissuinissamut aningaasat atorneqanninniassammata. Misissuinerillu marloqiusamik ingerlannginniassammata.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge for-dele og ulemper ved kun at tilbyde undervisning på modersmålet for yngstetrinet i folkeskolen. De to modersmål dansk og grønlandsk skal udgøre fokus for undersøgelsen, der skal fremlægges for Inatsisartut inden FM2018.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

(1.behandling)

Denne forelæggelsesnotat fremlægges på vegne af Demokraatit og Atassut.

Naturligvis skal der være undervisning på modersmålet for yngstetrinet i folkeskolen, det har vi aldrig nogensinde sat spørgsmålstegn ved fra Demokraternes side. Men det vi finder væsentligt er, at det bliver muligt at undervise i fremmedsprog tidligere end hidtil her i landet og vi ser gerne, at hæfter sig ved konklusioner i de forskningsmæssige resultater fra en undersøgelse i de nordiske lande om, at det er bedst, at man først lærer fremmedsprog på et senere tidspunkt. Og det er med dette som udgangspunkt, at beslutningen søges truffet her i landet.

Men det vi glemmer er, at de sprog der benyttes i de nordiske lande ligner hinanden meget hvorimod vores sprog slet ikke ligner de nordiske sprog men er meget anderledes.

Sprogene ligner så meget hinanden, at det endda er unødvendigt med tolkning eksempelvis under konferencer. Derfor finder de det naturligt, at undervisning i fremmedsprog først kommer igang senere, da deres sprog i forvejen ligner de sprog der skal læres, for eksempel er det nemt at lære engelsk når man tager udgangspunkt i det danske sprog.

Men vi vil ikke fokusere på vores sprogmæssige særegenhed og jeg finder det i øvrigt bekymrende hvis vi skal se blindt på forskernes forskningsresultater når vi skal til at træffe beslutning i forhold til vores sprogmæssige situation.

En af vores argumenter er, at vores lokale skoler er enige med os i, at vi går alt for sent igang med at undervise elever i engelsk og der laves endda allerede undervisningsforsøg i engelsk i i nogle af skolernes 1. klasser i en kommune med succes og til glæde for børn og forældre.

Hvorfor må vi ikke tilpasse indretningen af vores skole, så den passer til os? Lad os dog stræbe efter globaliseringen og opbygge uddannelserne med udgangspunkt i vores kompetencer, det vi kan lide, og vores svage sider og behov, det er vigtigt, at vi ikke alene efterligner og tager udgangspunkt i forhold i andre lande.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

Med disse ord tilslutter vi os Naalackersuisuts afslag, idet vi også hellere ser resultaterne af undersøgelserne til næste år. Også for at sikre, at der ikke bliver brugt midler til en sideløbende undersøgelse. Og også for at undgå at der foregår parallelle undersøgelser.